

ZÁVĚR

V moderním světě se média stala součástí politického systému každého státu. Tištěná média mají možnost ovlivňovat veřejné mínění různými způsoby manipulace s informacemi. Média, jak se ukazuje, neslouží pouze širší vrstvě obyvatelstva, nýbrž také různým sociálním skupinám a jednotlivým lidem, již často usilují o větší politický vliv. Činnost médií nese vážné sociálněpolitické a veřejné důsledky, protože charakter informací namířených na veřejnost určuje vztah ke skutečnosti a vynucuje ji k určitým rozhodnutím, majícím dopad na sociální úroveň jedince, posléze v rámci celého státu. Pomocí formování veřejného mínění, nasazuje se určitý sociální model, skrz nějž média lidmi manipulují.

Modely, jimiž se redakční týmy novin Gazety Wyborczy a Savieckaja Belarussija řídí, jsou v mnoha aspektech protichůdné. V Bělorusku stejně tak, jak i v zemích bývalého SSSR dodnes zůstávají hlasatelem, agitátorem a propagandistou hlavní politické síly. Polský deník Gazeta Wyborcza je titulem liberální demokracie, jenž staví jiné cíle, zejména jak nejobektivněji a pravdivěji informovat veřejnost.

I když každý mediální model, v němž se nacházejí a z části ho i tvoří obě námi zkoumané noviny, nehledě na pevné a dlouhé tradice, je náchylný podlehnout manipulaci moci, Bělorusko je v tomto směru víc tendenční, hlavně ke koncentraci a jednostrannosti, což je taky důsledkem historického vývoje.

I když v procesu zkoumání komentářů k vybraným událostem nebylo zjištěno jak u deníku Gazeta Wyborcza, tak u novin Sovětskaja Bělorussija podání nepravdivých informací čili fabulování, v běloruském deníku se zjišťuje nedostatek po alternativním názoru. Odlišný názor od státního, úřednického se buď vůbec neuvádí, jako v článcích o Východním partnerství nebo o polském zákonu o kartě Poláka, nebo se podává v negativním zabarvení.

Na rozdíl od běloruských novin polské usilují o jednoznačnou, všestrannou informaci. Na příkladu sledování projektu Východního partnerství, polský titul podává názor nejenom lokálního charakteru, ale uvádí také mezinárodní reakci na zkoumanou událost.

Polský deník se navíc na rozdíl od běloruského věnuje většímu počtu událostí. Gazeta se také vyhnula běloruské „nemoci“ nedůležité nebo méně důležité informace podávat jak bleskové informace s povýšenou mírou vážnosti.

V běloruském deníku, hlavně v druhé části zkoumaného období, prakticky neexistuje jiné mínění než to státní, jednak i proto, že neexistuje relevantní názorový soupeř. Dle informací běloruského ministerstva je náklad novin Sovětskaja Bělorussija 418 tisíc výtisků¹, a když to

---

¹Běloruské Ministerstvo informace., [cit. 2011-05-19], dostupný z WWW: <http://www.electroneame.com/story/403>

porovnáme s celkovým nákladem všech nestátních novin, bude menší² než náklad novin Sovětskaja Bělorussija. Polský deník je z hlediska konkurence oklopen shodnými rivaly, a právě proto se liší kvalitou od běloruského deníku jak vnější, grafickou, tak i obsahovou. Vedle 458tisívého nákladu Gazety Wyborczy³, máme další deníky, jež jsou nákladově stejné, nebo přibližně stejné jako Gazeta: Super Express (307 tisíc výtisků), Rzeczpospolita (177 tisíc výtisků), nebo bulvární Fakt (609 tisíc výtisků).

Je pochopitelné, že ve svobodné konkurenci, již stanovuje dodržování a existence liberálních zákonů, klade se větší důraz na všestrannost a vyváženost podávané informace.

Média ze své podstaty nemůžou být nestranná, ale v liberálním prostředí, i když vyjadřují nebo se ztotožňují s názorem jednoho či několika politických a sociálních aktérů, nemusí se ještě jednat o bezprostřední vliv na médium. Hlavním měřítkem je tady právě působení zákona a svobodná konkurence. Běloruský deník, na rozdíl od novin Gazeta Wyborcza, nemá konkurenci a díky patronátu administrace prezidenta je deník chráněn jednak před dopadem zákona, jednak před ekonomickou neudržitelností.

Gazeta Wyborcza je opačným příkladem, jenž poukazuje na to, jak lze dosáhnout maximální objektivity, již postrádají běloruské noviny, elementárním dodržením zákona a etického kodexu. Noviny jsou proto soběstačné z ekonomického hlediska a nepotřebují manipulovat s informacemi, na rozdíl od běloruského média.

---

² tamtéž

³<http://media2.pl/badania/57081-zkdp:-slabo-gazeta-wyborcza,-traci-fakt.html>